

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **J. E. P. H.**, zast. Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem Purkyňova 6, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 2. 4. 2020, č. j. 62 Az 6/2020 – 44, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 9. 1. 2020, č. j. OAM-700/ZA-ZA11-P06-2019, byla žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany posouzena dle § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v relevantním znění (dále jen „zákon o azylu“), jako nepřípustná a řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo dle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaveno.

[2] Žalobce podal proti uvedenému rozhodnutí žalovaného původně blanketní žalobu u Krajského soudu v Ostravě, který ji usnesením ze dne 2. 4. 2020, č. j. 62 Az 6/2020 - 44, odmítl, neboť dospěl k závěru, že ji žalobce doplnil o příslušné žalobní body až po uplynutí lhůty k tomu soudem stanovené.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) poté podal proti usnesení krajského soudu kasační stížnost a následně rovněž návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Návrh na přiznání odkladného účinku stěžovatel odůvodňuje tím, že v případě jeho zamítnutí by musel vycestovat do země původu (na Kubu), kde mu hrozí nebezpečí vážné újmy. Dále uvádí, že by došlo k zásahu do jeho práva na spravedlivý proces, neboť by neměl možnost osobně vystupovat v soudním řízení a vykonávat svá procesní práva. Vycestování by znamenalo dle jeho tvrzení rovněž nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života, neboť by vedlo k jeho odloučení od partnerky, se kterou sdílí společnou domácnost a která by s ohledem na aktuální omezení a svou sociální situaci nemohla do země původu stěžovatele vycestovat.

[5] Žalovaný k návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti uvedl, že se jedná o opakovanou žádost stěžovatele o mezinárodní ochranu, přičemž v ní stěžovatel neuvedl žádné nové skutečnosti, respektive je neuvedl včas. Žalovaný tedy nesouhlasí s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti. S odkazem na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2020, č. j. 5 Azs 110/2020 – 9, pak žalovaný zdůraznil, že samotný zásah do procesních práv stěžovatele nemůže odůvodnit přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, neboť opačný závěr by vedl k mechanickému přiznávání odkladného účinku kasačním stížnostem ve věcech mezinárodní ochrany, čímž by byla popřena mimořádnost tohoto institutu.

[6] Podle § 107 s. ř. s. ve spojení s § 32 odst. 2 a 5 zákona o azylu nemá kasační stížnost v daném případě ze zákona odkladný účinek, Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek žalobě, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[7] Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti tam, kde kasační stížnost nemá odkladný účinek ze zákona, je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pouze pro případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[8] Po zhodnocení okolností projednávané věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě splněny.

[9] Nejvyšší správní soud vycházel zejména z předpokladu, že nedojde-li k přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, bude stěžovatel v důsledku právních účinků pravomocného rozhodnutí žalovaného nucen vycestovat zpět do země původu, ačkoli v doplnění žaloby, jehož opožděnost v kasační stížnosti zpochybňuje, namítal, že v řízení o své opakované žádosti uplatnil nový důvod pro udělení mezinárodní ochrany, a to tvrzení, že se jako voják kubánské armády účastnil její intervence v Angole, přičemž měl za to, že tento důvod nemohl uplatnit ve své první žádosti o udělení mezinárodní ochrany, neboť jím tvrzené skutečné nebezpečí vážné újmy vyplývající z možnosti uvěznění z uvedeného důvodu mělo souviset s novými informacemi o zemi původu.

[10] Pokud by se však stěžovatel byl nucen v důsledku žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného ve spojení s rozhodnutím krajského soudu o odmítnutí žaloby vrátit do země původu, byla by tím možnost poskytnutí ochrany právě před tvrzenou vážnou újmu ze strany státních orgánů země původu, i v případě následného úspěchu jeho kasační stížnosti a posléze eventuálně i žaloby, v podstatě vyloučena. Ze spisu přitom nevyplývá a žalovaný ani netvrdí, že by stěžovatel disponoval jiným oprávněním k pobytu na území ČR, které by mu umožnilo zůstat na tomto území do skončení řízení o jeho kasační stížnosti.

pokračování

[11] Nejvyšší správní soud přihlédl rovněž k tomu, že povinnost vycestovat z území ČR jakožto důsledek rozhodnutí žalovaného zasahuje rovněž do soukromého a rodinného života stěžovatele, neboť stěžovatel v ČR pobývá se svou partnerkou, jejíž finanční situace, která je soudu známa z prohlášení stěžovatele o jeho majetkových poměrech, by jí pravděpodobně neumožnila vycestovat na Kubu společně se stěžovatelem.

[12] Nejvyšší správní soud má za to, že uvedené následky žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného ve spojení s rozhodnutím krajského soudu o odmítnutí žaloby, napadeného kasační stížností, mohou pro stěžovatele představovat nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám.

[13] Vzhledem k uvedenému závěru již Nejvyšší správní soud neposuzoval další stěžovatelem uváděný důvod vzniku újmy, tedy jeho obecné tvrzení o porušení jeho procesních práv v řízení o kasační stížnosti v případě nevyhovění jeho návrhu na přiznání odkladného účinku. Nad rámec nutného odůvodnění Nejvyšší správní soud pouze dodává, že pro posouzení tohoto tvrzení by nyní bylo určující recentní usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019 – 38, podle něhož *„[o]becně vyjádřený zájem cizozemského stěžovatele na osobní účasti v řízení o kasační stížnosti či jeho právo být v kontaktu s advokátem a s tím související ochrana spravedlivého procesu nemohou být samy o sobě bez dalších individuálních okolností důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti“*.

[14] Nejvyšší správní soud neshledal ani skutečnosti, pro které by přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem. K otázce možného rozporu s důležitým veřejným zájmem se Nejvyšší správní soud již vyjádřil např. v usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 – 25, když dospěl k závěru, že *„[p]okud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu hrozící stěžovateli v případě nepřiznání odkladného účinku, a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážit intenzitu hrozícího zásahu do základního práva svědčícího žalobci s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 – 131, č. 1698/2008 Sb. NSS)“*. S ohledem na nutnost vycestování z České republiky stojí v daném případě proti újmě, která hrozí stěžovateli, riziko narušení veřejného zájmu jen nízké nebo maximálně mírné intenzity. Rozhodnutí o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je totiž rozhodnutím prozatímní povahy, které pouze dočasně oddaluje povinnost stěžovatele vycestovat z území ČR, jež se plně obnoví v případě, že bude kasační stížnost stěžovatele zamítnuta a stěžovatel mezitím nezíská jiný pobytový titul.

[15] Z uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. přiznal kasační stížnosti odkladný účinek, což vyvolává bez dalšího právní následky stanovené v § 78b zákona o azylu.

[16] Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti přitom Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 7. července 2020

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu